

SPN - Svenskt Palliativt Nätverk

Nyhetsbrev – maj 2016 nr 140 årgång 15

Upprop om kliniska insatser mot fatigue för patienter i ett palliativt sjukdomsskede

Det finns inte mycket skrivet om fatigue och palliativ vård på svenska och ännu mindre om vilken hjälp patienterna som besvärats av fatigue får. Tidskriften Palliativ Vård kommer under hösten att ha ett temanummer om fatigue och nu söker vi kontakt med dig som arbetar kliniskt med fatigue med patienter i ett palliativt sjukdomsskede,

- * Vad gör ni för patienterna när det gäller fatigue?
- * Har ni utarbetade riktlinjer?
- * Checklistor?
- * Frågar ni vid inskrivningssamtalet om patienten upplever fatigue eller använder ni något annat ord? I så fall vilket ord – dåsigheit, sömnhighet, trötthet, kraftlöshet, orkeslöshet, sömnhighet etc.
- * Vad gör ni om patienten skattar högt på sömnhighet/dåsigheit på ESAS?

Vi tar tacksamt emot idéer och förslag som ni vill sprida till andra.

Skicka förslag till info@nrpv.se
Tack på förhand!
Redaktionen

Palliativ Vård

Tidskriften för Palliativ vård i Sverige

4: E NATIONELLA KONFERENSEN
I PALLIATIV VÅRD
MALMÖ 15-16 MARS 2016

Nationella Rådet för Palliativ Vård

PC
PALLIATIV
VÅRD
CENTRUM

4:e Nationella Konferensen i Palliativ Vård - Palliativ vård i brytningstid ägde rum i Malmö 15 - 16 mars 2016

Konferensen innehöll mycket. Aktiva och intresserade deltagare - 800 personer som deltog i 37 olika sessioner som hade skickat in 78 abstrakt och både före och efter konferensen hölls möten och det ordnades studiebesök av olika slag.

Årets posterpriser utgjordes av 8 aktuella böcker om palliativ vård som skänkts för ändamålet av olika förlag.

Vinnare:

Årets nyhet var poster nr 2 som visade att även en kirurgavdelning kan jobba med palliativt tänk med teamarbete och brytpunktssamtal: "Det kan vi besluta om i morgon" Fokusgruppsintervju med sjuksköterskor om palliativ vård och brytpunktssamtal på kirurgisk vårdavdelning - Daniel Ek, Sara Toresson

Pris för poster med årets bästa vetenskapliga innehåll gick till P 52 med nytänk för våra patienter i ett palliativt sjukdomsskede och gör det även vetenskapligt: Erfarenheter av permanent, tunnulerad kateter för ascitestappning - Tora Campbell Chiru, Marita Brunier

Pris för snyggaste layout gick till P 19 som är snygg, enkel men samtidigt tydlig: Frivillighetsinsatser på en palliativ slutenvårdsavdelning, Uddevalla sjukhus - Ewa Lidman, Eva Hermansson & Ulla Lönnqvist

Lotta Pham fick SFPO:s stipendium för att delta på konferensen för att just skriva om den. Vi publicerar här en förkortad version av hennes rapport.

Runt 800 personer från olika yrkeskategorier och olika delar av landet hade tagit sig till Malmö för att delta i den 4 nationella konferensen i palliativ vård. Vid inledningen av konferensen konstaterades att många deltagare för första gången deltog vid en palliativ konferens. Kommunalrådet Carina Nilsson med ansvar för vård och omsorg i Malmö kommun, hälsade oss välkomna till Malmö och beskrev att det behövs en bättre samverkan mellan region och kommun för att undvika upprepade sjukhusinläggningar för multisjuka äldre. Därefter fortsatte journalisten och författaren Agneta Lagercrantz med

att introducera oss i begreppet självmedkänsla. Hon beskrev att självmedkänsla innebär att stötta sig själv, att vara lika vänlig mot sig själv som man skulle vara mot någon annan i en svår situation.

Tisdagen fortsatte sedan med en session om delaktighet, partnerskap och självbestämmande där begreppet personcentrerad vård beskrevs som ett partnerskap och samskapande vård. Begreppet självbestämmande beskrevs enligt modellen de 6 S:n, som är en modell som bygger på den palliativa vårdfilosofin. Den del i modellen som vi vanligtvis utgår ifrån är självbilden, det vill säga vem är du som person? Självbestämmande handlar om frågan, vad vill du?

Flera studier ur palliativregistret presenterades på en av abstraktsessionerna, såsom utvecklandet kring en webb-enkät för närstående samt hur trycksår påverkar patientens sista vecka i livet. Ytterligare en studie där data var hämtat ur palliativregistret hade tittat på patienter med hjärtsvikts sista vecka i livet och fann att få hade tillgång till specialiserad palliativ vård och att det främsta symtomet dessa patienter led av var smärta. Susann Lind som erhölet SSF doktorandstipendium 2015 berättade om sina studier om implementering av nationellt kunskapsstöd och vårdprogram för palliativ vård inom akutsjukvården. På eftermiddagen diskuterades utbildningsmöjligheter inom palliativ vård för läkare, sjuksköterskor och undersköterskor och det efterfrågades en bättre samverkan och erfarenhetsutbyte mellan professionerna.

Onsdagen bjöd på en förmiddag med temat hälsofrämjande palliativ vård som projektgruppen från DöBra programmet höll i. Hälsofrämjande palliativ vård beskrevs ha sin grund i folkhälsoarbetet och världshälsoorganisationens Ottawa Charter som kom ut 1986. Det beskrevs att en bakgrund till att hälsofrämjande palliativ vård behövs är att det idag råder en ojämlikhet i vilka som får ta del av den palliativa vården, då främst cancerpatienter får tillgång till specialiserad palliativ vård medan patienter med andra diagnoser inte har samma möjligheter. Ett av DöBra programmets projekt som presenterades var ett projekt där det sker en utveckling och testning av en intervention med strukturerade samtal om värderingar och prioriteringar inför kommande vård i livets slutskede. En kortlek med olika påståenden och värderingar har översatts från engelska till svenska och används som stöd för dessa samtal. Meningen är att väcka tanken på dessa frågor i tid, innan det är för sent, och att uppmuntra patienter och anhöriga att prata om dessa frågor.

På eftermiddagen hölls en föreläsning om etikronder. Anna Söderberg inledde sessionen med att sätta oss in i ämnet och ställde frågorna, vilka är vi? Vad är vår moral? Därefter fortsatte Catarina Fischer Grönlund att beskriva ett forskningsprojekt som behandlade etikronder som gjorts på en dialysavdelning. Praktiska tips till avdelningar och enheter som vill komma igång med etikronder är att det är viktigt att träffas interprofessionellt och att det behövs en ledare av etikronderna som hjälper samtalet framåt och ställer frågor till personalen. Ledaren bör ha kunskap och erfarenhet av etik och etiska diskussioner. Det kan också vara en fördel att vara två ledare, där en leder gruppen och den andre sitter med i gruppen och lyssnar på samtalet. Inför en start med etikronder kan det vara bra att ha en liten utbildning så att alla känner sig hemma med etiska begrepp och principer. Det är lämpligt att ha etikronder en gång i månaden.

Avslutningsvis var årets konferens välfylld med många intressanta föreläsare. Det gick ju tyvärr inte att delta i alla föreläsningar och sessioner. Nästa konferens blir i Stockholm 2018! Hoppas vi möts där!

[Klicka här för att läsa hela rapporten från 4:e Nationella Konferensen i Palliativ Vård](#)

[Klicka här för att se presentationer, abstrakt och fotografier från konferensen](#)

Årsrapport för Svenska Palliativregistret verksamhetsåret 2015

Ur sammanfattningen:

I 84 % av rapporterade av vården väntade dödsfall 2015 anges att läkaren gjort en dokumenterad medicinsk bedömning om att vården övergår i palliativ vård i livets slut. Det är endast i 59 % av dessa fall som det också rapporteras att det finns ett dokumenterat läkarsamtal om denna bedömning med patient eller om denne är oförmögen att delta med närstående.

Den rapporterade tillgången av specialiserad palliativ vård (hospice + slutenvård + specialiserad hemsjukvård + palliativ konsult/rådgivningsteam) varierar kraftigt mellan länen från 6,9 till 23,1 %.

Medianvårdtiden inom den specialiserade palliativa slutenvården har sjunkit från 11 till 9 dagar och inom den specialiserade palliativa hemsjukvården ifrån 56 till 46 dagar. Detta går emot grundprinciperna i det palliativa förhållningssättet där tidigt palliativt stöd har visat sig vara av godo.

Cancer fortsätter att dominera som diagnos inom den specialiserade palliativa vården i Sverige (87%) trots att patienter med andra sjukdomar kan ha lika stora behov.

Vårdkvaliteten är hög, men till exempel inom smärt- och symtomskattning finns det utrymme för förbättring.

Resultatmässigt har förväntade dödsfall en sammanslagning av dokumenterade brytpunktssamtal, ordination av inj-läkemedel mot ångest vid behov, smärtskattning samt dokumenterad munhälsobedömning använts. Detta fortsätter att förbättras och var 2015 58,3 % - en förbättring med 2,5 % jämfört med 2014.

Klicka här för att läsa i hela sammanfattningen och rapporten som kan laddas ner som en pdf-fil.

Påminnelse HUSS- symposium

TEMA

Palliativ vård vid demens.

Hur ser det palliativa behovet ut hos personer med demenssjukdom och hur möter vi detta på bästa sätt?

FÖRELÄSARE

Johan Sundelöf, MD, PhD, överläkare. Specialist i geriatrik och diplomerad i palliativ medicin, nu verksam på Betaniastiftelsen. Han föreläser utifrån klinisk verklighet om hur man på bästa sätt möter de behov personer med demenssjukdom har i livets slutskede. Johan Sundelöf har bland annat varit delaktig i framtagandet av en magisterutbildning i demensvård för läkare på Karolinska Institutet, den s.k. Silvialäkarutbildningen, initierad av Stiftelsen Silviahemmet.

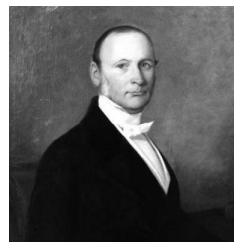
DATUM OCH PLATS

Måndag den 23 maj 2016, kl.17.00-20.00
Lättare förtäring serveras cirka kl.18.00
Stockholms Sjukhem, Magnus Huss aula, Mariebergsgatan 22, Stockholm

ANMÄLAN

Anmäl dig senast den 16 maj 2016
per e-post till Monica.Erlandsson@stockholmssjukhem.se
Deltagarbevis kommer efter seminariet att skickas till den e-postadress du har uppgivit vid anmälan.

Varmt välkommen!

Nationellt palliativt vårdprogram - Palliativt vårdplan - Utvärdering Socialstyrelsens kunskapsstöd - Palliativguiden

Uppdateringen av det nationella vårdprogrammet för palliativ vård har varit ute på den första remissrundan. En andra runda återstår innan det nya Nationella vårdprogrammet i palliativ vård i livets slutskede är klart för publicering under hösten 2016

Den nationella vårdplanen för palliativa vård - NVP håller på att testas i klinisk verksamhet och väntas bli allmänt tillgänglig hösten 2016.

Socialstyrelsens kunskapsstöd från 2013 håller på att utvärderas utifrån utskickade enkäter och en sammanställning av resultatet väntas i slutet av 2016 eller i början på 2017.

Informationen om de specialiserade palliativa verksamheterna som valt att vara med i Palliativguiden har nu uppdaterats och finns tillgänglig på www.nrvp.se.

Survey on spiritual care

Dear Colleagues,

European Association for Palliative Care

Non Governmental Organisation (NGO) recognised by the Council of Europe

The Spiritual Care Taskforce is conducting a survey to explore the range and variety of activities, which palliative care practitioners currently consider to be spiritual care.

Please complete the survey before the 7th of May 2016.

Thank you for your support

Kind regards

The EAPC Head Office

They are asking you to participate in the survey by following this link

Boklotteri

Berömda sista ord och historien bakom dem av ÅkerPersson heter månadens 5 böcker till utlottning

Om boken står det:

Vem sågs ha uttalat orden »Var inte rädd« innan han sköts i huvudet? Vad sa egentligen Marilyn Monroe natten hon dog, och varför sa hon det? Och vilken historia ligger bakom det berömda citatet »Även du, Brutus« som Julius Caesar påstås ha utropat när han mördades?

Journalisten och författaren Åke Persson skriver på ett underhållande och lärorikt sätt i sin nya bok Berömda sista ord och historien bakom dem. Boken är upplagd som minibiografier över en rad spännande historiska personer. Med avstamp i deras sista ord får vi veta hur dödsögonblicket såg ut: hur dog de, vilka var där, vad är myt och vad är sanning?

Åke Persson är journalist och författare. Han har en fil kand i historia, har jobbat på flera av Sveriges största dagstidningar, hörs ofta i radio och är en uppskattad föredragshållare. Han har även varit redaktör för tidskrifterna Allt om Historia och Levande Historia, samt redaktionschef på Allt om Resor och Tidningen Vi.

Vill du vara med på utlottningen av böckerna så skicka epost till infospn@stockholmssjukhem.se senast den 29 maj 2016 och glöm inte skriva namn och adress dit boken ska skickas om du vinner.

Förra månadens böcker vanns av: Marie Andersson, Hörby, Annika Eriksson, Alingsås, Jeanette Henell Eriksson, Lagan, Britt-Marie Heineman, Vreta Kloster, Eva Lundell, Norrköping

The 2nd International Young Carers Conference 28 - 31 maj 2017 i Malmö

Sista dag för att skicka in abstrakt 15 maj 2016.

Världssamfundet kommer att bjuda in till diskussion om barn som anhöriga och unga omsorgsgivare.

Syftet är att hjälpa och stödja samhället i att ta ansvar för och aktualisera FN-konventionen om barnets rättigheter, i synnerhet när ett barn har en familjemedlem som är allvarligt sjuk, har ett missbruk eller psykisk sjukdom eller när familjen är drabbad av sorg.

Vårt mål med denna konferens är att stärka samarbetet mellan länder och olika intressenter genom att inspirera till samverkande politik, forskning, praktik och utvecklingsarbete. Det övergripande målet är att maximera barns hälsa, välbefinnande utveckling och utbildning.

Vi vill samarbeta med barn och ungdomar för att få en bättre förståelse för hur vi bäst kan hjälpa barn som anhöriga och unga omsorgsgivare och säkerställa ett effektivt stöd för dem. Under konferensen kommer barn och ungdomar att aktivt medverka i presentationer, interaktiva work shops och seminarier.

Arrangörer är Linnéuniversitetet, Nka - Nationellt kompetenscentrum anhöriga, BarnsBeste - Nasjonalt kompetansenettverk Norge, FORTE - Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Socialstyrelsen Sverige och Socialstyrelsen Danmark i samarbete med Eurocarers, Region Skåne, Malmö stad och Region Jönköpings län.

[Klicka här för information om abstrakt](#)

Guldskalpellen 2016

Guldskalpellen delas ut av dagens Medicin till årets förnyare inom sjukvården. Av de drygt 40 nominerade bidragen har ett bidrag palliativ vård i

rubriken.
Texten är en sammanfattning och motiveringen i bidragen är inte faktagranskat.

Palliativ vårdfilosofi på akuten

Nominerad: Helhetssyn på akutavdelning med - palliativ vårdfilosofi.

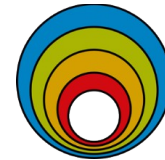
Hemvist: Avdelning 76 – Allmän internmedicin, medicinkliniken, Danderyds sjukhus.

Motivering: Johan Ejerhed, medicinskt ledningsansvarig läkare, och Charlotte Julius, chefsjuksköterska, på Danderyds avdelning 76 har visat att det med ett helhetsperspektiv på patient, närstående, medarbetare och multisjuklighet går att uppnå effektiv vård av hög kvalitet med mycket nöjda patienter, närstående och medarbetare som resultat.

De nominerade har provat, utvärderat och bekräftat eller förkastat hypoteser i ett ständigt pågående förbättringsarbete som involverat hela arbetslaget. Avdelningen utgör nu ett inspirerande exempel för andra verksamheter på hur vård och omvårdnad av den multisjuka patienten kan förbättras inom akutsjukvården.

Vi önskar förstas lycka till!

Oro och ångest - en webbföreläsning med professor Peter Strang

I den här undervisningsvideon från Palliativt kunskapscentrum i Stockholm beskrivs olika situationer där oro och ångest uppkommer.

Videon inleds med två fallbeskrivningar som är ganska olika. Du får inte svaret på fallen direkt. Istället följer en faktadel om tre typer av oro och ångest som är vanliga i palliativ vård och som kräver delvis olika insatser:

Vanlig oro och ångest

oro och ångest som beror på ett akut förvirringstillstånd, samt dödsångest. I faktadelen får du behandlingsförslag för de tre typerna av oro.

Efter faktadelen följer en sammanfattning, du får ta del av några reflektionsfrågor där du kan öva dig på att analysera oro och ångest hos dina egna patienter och i slutet får du svaret på de två inledande fallbeskrivningarna.

Undervisningsvideon är cirka 20 minuter lång men om du också arbetar med reflektionsfrågorna, bör du avsätta ungefär den dubbla tiden.

Lycka till!

[Klicka här för att komma till föreläsningen](#)

Vänliga hälsningar

Sylvia Sauter

Palliativt Centrum
Stockholms Sjukhem

Carl Johan Fürst

Palliativt utvecklingscentrum
Lund

Detta nyhetsbrev har gått ut till alla som anmält intresse för att delta i nätverket.
Har du bytt e-postadress, vänligen hör av dig till infospn@stockholmssjukhem.se

[PDF Version »](#) | [Utskriftsversion »](#) | [Skicka till en vän »](#) | [Avprenumerera »](#)